

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

METODIKA NÁPOČTU INDIKÁTORŮ a SPECIFICKÝCH DATOVÝCH POLOŽEK pro příjemce s platností od 1. 3. 2023

pro aktivity 1.6.2.1 a 1.6.2.2

Verze 1.0

Opatření 1.6.2 Zprůchodnění migračních překážek pro živočichy

- Aktivita 1.6.2.1 Zprůchodnění migračních překážek pro **vodní** živočichy a opatření k omezení jejich úmrtnosti
- Aktivita 1.6.2.2 Zprůchodnění migračních překážek pro **suchozemské** živočichy a opatření k omezení jejich úmrtnosti

Indikátory

463012 - Počet zprůchodněných migračních překážek pro živočichy (ks)

Popis:

Sledován je **počet migračních překážek pro živočichy, které byly odstraněny nebo na kterých byla realizována opatření k zajištění migrační prostupnosti**. Za překážku je považováno cokoli, co brání migraci živočichů, která je nezbytná pro zachování jejich populací – obvykle se jedná o nepřekonatelný objekt na vodním toku (jez, stupeň, vodní nádrž) nebo liniíovou stavbu (dálnice, železnice).

V případě rozsáhlejších úseků dopravních komunikací řešených v rámci jednoho projektu se migrační překážky vztahují k jednotlivým migračním trasám či kolizním místům na dané dopravní komunikaci.

Aktivity na dopravní infrastrukturu budou prioritně směřovány do nejvíce problematických míst z hlediska průchodnosti krajiny pro velké savce a ostatní živočichy nebo míry jejich mortality na dopravních komunikacích (významné tahové cesty obojživelníků, místa, kde dochází k úhynu kriticky a silně ohrožených druhů apod.)

Aktivity na vodních tocích budou prioritně směřovány na úseky toků dle Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR.

K identifikaci migračních překážek ve vodních tocích pro výpočet hodnoty indikátoru žadatel využije Databázi migračních bariér AOPK ČR (viz <http://vodnitoky.ochranaprirody.cz/mapa-cr/>), která pokrývá toky mezinárodního významu dle Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR (MŽP, 2014) a v chráněných územích ČR (EVL, NPR, NPR a první zóny CHKO), případně ostatních tocích významných z hlediska ichtyofauny. Pokud žadatel realizuje projekt na úseku, který není touto databází pokrytý, pak by měl o informace potřebné pro výpočet hodnoty indikátoru požádat příslušné regionální pracoviště AOPK ČR.

Příklady:

Př.: Je-li v rámci projektu realizováno více dílčích opatření ke zprůchodnění 1 migrační překážky na vodním toku (např. 1 rybí přechod + 1 speciální poproudový přechod pro úhoře + 1 opatření pro poproudovou migraci ryb + 1 biokoridor pro suchozemskou migraci na vodu vázaných živočichů), hodnota je 1.

Př.: Je-li v rámci projektu realizováno zprůchodnění jedné silniční komunikace v jednom kolizním místě, hodnota je 1. Je-li v rámci projektu realizováno zprůchodnění jedné silniční komunikace a jedné železnice v jednom kolizním místě, hodnota je 2. Je-li v rámci projektu realizováno zprůchodnění jedné silniční komunikace na třech kolizních místech, hodnota je 3.

V rámci projektové žádosti žadatel uvede plánovanou hodnotu. V rámci zpráv o realizaci, informací o pokroku, závěrečné zprávy o realizaci příjemce dotace vykazuje dosaženou hodnotu.

463102 - Počet opatření k omezování úmrtnosti živočichů (ks)

Popis:

Sledován je **počet realizovaných opatření k omezování úmrtnosti živočichů na technické a dopravní infrastrukturu** (turbínách malých vodních elektráren, dopravních komunikacích, skleněných plochách.

Opatřením k omezování úmrtnosti živočichů je výstavba nebo úprava objektů na technické infrastrukturu umožňující bezpečné překonání rizikového objektu odpovídajícím typem volně žijících živočichů (obojživelníků, plazů, savců, ryb a mihulí) a podpůrná opatření k usměrnění pohybu těchto živočichů. Na vodních tocích se jedná o jednotlivá opatření k omezení vniknutí vodních obratlovců do hydroenergetických objektů a dalších odběrů vody (mechanické – česle, behaviorální zábrany/clony – elektrická clona, světelné systémy, akustická clona, bublinková clona). U dopravní infrastruktury se jedná např. o oplocení bránící vniku živočichů na silniční komunikaci.

Do hodnoty se započítává každé z realizovaných opatření na každé migrační překážce. V případě rozsáhlejších úseků dopravních komunikací řešených v rámci jednoho projektu se počítají jednotlivě opatření řešící konkrétní migrační trasu či kolizní místo, resp. opatření řešící zabezpečení úseků mezi dvěma místy umožňujícími migraci živočichů.

Příklady:

Př.: Na nátoku do malé vodní elektrárny je realizován dnový žlab pro úhoře a na náhonu jsou stávající česle doplněny o bublinkovou stěnu. Každé nové opatření se do hodnoty indikátoru počítá, tj. uvede se 2.

Př.: Je-li v rámci projektu realizováno oplocení silniční komunikace mezi dvěma místy umožňujícími migraci velkých savců (nezávisle na tom, jak jsou od sebe tato místa vzdálena) a výsadba naváděcí zeleně, hodnota je 2 (zabezpečení jednoho úseku dvěma opatřeními). Je-li v rámci projektu realizováno oplocení části silniční komunikace v místě kolizního místa pro vydru říční, hodnota je 1 (zabezpečení jednoho kolizního místa jedním opatřením).

V rámci projektové žádosti žadatel uvede plánovanou hodnotu. V rámci zpráv o realizaci, informací o pokroku, závěrečné zprávy o realizaci příjemce dotace vykazuje dosaženou hodnotu.

Specifické datové položky

05_113 - Délka migračně zprůchodněných úseků vodních toků (km)

Popis:

Specifická datová položka vyjadřuje ekologický přínos opatření realizovaných v rámci programu ke zlepšení migrační prostupnosti říční sítě. Stanoví se v souvislosti s realizovaným opatřením ke zlepšení

prostupnosti migračních překážek na vodních tocích v takové míře, že vede k zajištění obousměrné migrační prostupností vodního toku v daném místě (primárně jde o nově vybudované rybí přechody, odstraněné migrační překážky, případně o zajištění dostatečné účinnosti nefunkčního rybího přechodu; doplňkově k tomu pak o opatření podporující poproudovou migraci ryb a mihulí), a to jako nápočet poloviční vzdálenosti mezi nejbližší níže a výše položenou migrační překážkou (jez, stupeň, vodní nádrž atp. bez ohledu na její migrační zprůchodnění), případně celé vzdálenosti od ústí do dalšího vodního toku či od pramene, pokud v tom úseku jiné překážky nejsou.

K identifikaci migračních překážek ve vodních tocích pro výpočet hodnoty specifické datové položky žadatel využije Databázi migračních bariér AOPK ČR (viz <http://vodnitoky.ochranaprirody.cz/mapa-cr/>), která pokrývá toky mezinárodního významu dle Koncepce zprůchodnění říční sítě ČR (MŽP, 2014) a v chráněných územích ČR (EVL, NPR, NPR a první zóny CHKO), případně ostatních tocích významných z hlediska ichtyofauny. Pokud žadatel realizuje projekt na úseku, který není touto databází pokrytý, pak by měl o informace potřebné pro výpočet hodnoty specifické datové položky požádat příslušné regionální pracoviště AOPK ČR.

Příklady:

Př.: Na migrační překážce na vodním toku je vybudován rybí přechod (nebo dosavadní nefunkční RP je nahrazen či upraven tak, aby byl dostatečně migračně účinný). Poproudová migrační prostupnost je v omezené míře umožněna rybím přechodem nebo jezovou propustí. Vzdálenost k nejbližším migračním překážkám (bez ohledu na zprůchodnění) je 5 km proti proudu a 8 km po proudu. Jako hodnota specifické datové položky se uvede 6,5 km ($= 5/2 + 8/2$), a to z toho důvodu, aby nebylo případné zprůchodnění těchto okolních překážek počítáno dvakrát.

Př.: Na vodním toku je odstraněna nejnižše položená migrační překážka (např. nahrazena balvanitým skluzem), tzn. v místě je plně zajištěna poproudová migrační prostupnost. Níže po toku je po 7,3 km pouze ústí do jiného toku a nejbližší výše položená překážka je 8 km proti proudu (nezáleží, zda je či není zprůchodněná – viz výše). V tom případě se jako hodnota specifické datové položky uvede 11,3 km ($= 7,3 + 8/2$).

Př.: Na migračně neprostupné překážce je uvažován rybí přechod pro úhoře (tj. speciální přechod pro poproudovou migraci úhoře), avšak jiný funkční rybí přechod na překážce není. V tom případě by nebyla zajištěna obousměrná migrační prostupnost toku a jako hodnota této specifické datové položky by se uvedla nula.

V rámci projektové žádosti žadatel uvede plánovanou hodnotu, pokud je sledovaná hodnota relevantní pro daný projekt, jinak uvede 0.

V rámci zpráv o realizaci, informací o pokroku, závěrečné zprávy o realizaci příjemce dotace vykazuje celkovou dosaženou hodnotu (nikoli přírůstek od posledního vykazování). Pokud sledovaná hodnota není relevantní pro daný projekt nebo pokud projekt ještě nevykázal žádnou realizaci, příjemce vyplní 0.

05_114 - Počet opatření k zajištění migrační propustnosti (ks)

Popis:

Sledován je **počet realizovaných opatření ke zprůchodnění migračních překážek pro živočichy.**

Opatřením ke zprůchodnění migračních překážek pro živočichy se rozumí výstavba nebo úprava objektů na technické infrastruktuře umožňující bezpečné překonání migrační překážky a podpůrná opatření k usměrnění pohybu těchto živočichů, dále pak i odstranění vlastní migrační překážky.

Na jedné migrační překážce lze realizovat různé typy jednotlivých opatření ke zprůchodnění. V případě vodních toků se může jednat například o rybí přechod, doplňkový rybí přechod, speciální poproudový přechod pro úhoře, opatření pro poproudovou migraci ryb, opatření ke zvýšení účinnosti stávajícího rybího přechodu, biokoridor pro suchozemskou migraci živočichů, odstranění migrační překážky. V případě dopravní infrastruktury se může jednat například o nadchody, propustky, naváděcí zeleň.

Do hodnoty se započítává každé z realizovaných opatření na každé migrační překážce. V případě rozsáhlejších úseků dopravních komunikací řešených v rámci jednoho projektu se počítají jednotlivě opatření řešící konkrétní migrační trasu či kolizní místo.

Příklady:

Př.: Je-li v rámci projektu realizováno zprůchodnění silniční komunikace nadchodem a propustkem v jednom kolizním místě, hodnota je 2 (2 opatření/jedna migrační překážka). Je-li v rámci projektu realizováno zprůchodnění jedné silniční komunikace a jedné železnice nadchodem a propustkem v jedné migrační trase, hodnota je 4 (2 opatření/2 migrační překážky). Je-li v rámci projektu realizováno zprůchodnění silniční komunikace propustky v šesti kolizních místech a zároveň je u všech propustků realizována výsadba naváděcí zeleně, hodnota je 12 (2 opatření/šest kolizních míst).

Př.: Je-li v rámci projektu realizováno odstranění třech migračních překážek, hodnota je tři (3 typy opatření/3 migrační překážky).

V rámci projektové žádosti žadatel uvede plánovanou hodnotu, pokud je sledovaná hodnota relevantní pro daný projekt, jinak uvede 0.

V rámci zpráv o realizaci, informací o pokroku, závěrečné zprávy o realizaci příjemce dotace vykazuje celkovou dosaženou hodnotu (nikoli přírůstek od posledního vykazování). Pokud sledovaná hodnota není relevantní pro daný projekt nebo pokud projekt ještě nevykázal žádnou realizaci, příjemce vyplní 0.

05_116 - Počet odstraněných migračních překážek (ks)

Popis:

Sledován je **počet odstraněných migračních překážek na vodních tocích.** Jedná se o specifickou podkategorii specifické datové položky 05_114 - Počet opatření k zajištění migrační propustnosti,

Spolufinancováno
Evropskou unií

Ministerstvo životního prostředí

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

přičemž důvodem pro sledování je skutečnost, že tento přístup řeší společně s obnovou obousměrné migrační prostupnosti vodního toku i obnovu splaveninového režimu.

V rámci projektové žádosti žadatel uvede plánovanou hodnotu, pokud je sledovaná hodnota relevantní pro daný projekt, jinak uvede 0.

V rámci zpráv o realizaci, informací o pokroku, závěrečné zprávy o realizaci příjemce dotace vykazuje celkovou dosaženou hodnotu (nikoli přírůstek od posledního vykazování). Pokud sledovaná hodnota není relevantní pro daný projekt nebo pokud projekt ještě nevykázal žádnou realizaci, příjemce vyplní 0.